

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Płomień rozgryzie malowane dzieje,
Skarby mieczowi spustoszą złodzieje,

Pieśń ujdzie cało, tłum ludzi obiega;

A jeśli podłe dusze nie umieją
Karmić ją żalem i poić nadzieją,
Ucieka w góry, do gruzów przylega
I stamtąd dawne opowiada czasy.

Śpiewnik – IX Majówki TTH

Leśna polana przy Jezowym Stawie – 2 maja AD 2022

Pieśń Konfederatów Barskich¹

(Konfederacja Barska – 29 lutego 1768 do 29 listopada 1772)

(Słowa Juliusz Słowacki (1809-1849) z dramatu Ksiądz Marek napisanego przez J. Słowackiego w 1843 r.; muzykę napisał Andrzej Kurylewicz (1932-2007) w latach siedemdziesiątych XX w. na zamówienie Teatru Narodowego w Warszawie)

Nigdy z królami nie będziem w aliansach,
Nigdy przed mocą nie ugniemy szyi,
Bo u Chrystusa my na ordynansach,
Słudzy Maryi!

Więc choć się spęka świat i zadrzy stońce,
Chociaż się chmury i morza nasrożą,
Choćby na smokach wojska latające,
Nas nie zatwożą.

Bóg naszych ojców i dziś jest nad nami!
Więc nie dopuści upaść żadnej klęsce.
Wszak póki On był z naszymi ojcami,
Byli zwycięzce!

Więc nie wpadniemy w żadną wilczą jamę,
Nie uklękniemy przed mocarzy władzą,
Wiedząc, że nawet grobowce nas same
Bogu oddadzą.

Ze skowronkami wstaliśmy do pracy
I spać pójdziemy o wieczornej zorzy,
Ale w grobowcach my jeszcze żołodacy
I hufiec Boży.

Bo kto zaufał Chrystusowi Panu
I szedł na święte kraju werbowanie,
Ten de profundis z ciemnego kurhanu
Na trąbę wstanie.

Bóg jest ucieczką i obroną naszą!
Póki On z nami, całe piekła pękną!
Ani ogniste smoki nas ustraszą
Ani ulękną.

Nie złamie nas głód ni żaden frasunek,
Ani zhołodują żadne świata hołdy:
Bo na Chrystusa my poszli werbunek,
Na Jego żołdy

---

¹ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Piesn_Konfederatow_Barskich_\(sl_Juliusz_Slowacki\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Piesn_Konfederatow_Barskich_(sl_Juliusz_Slowacki)/tekst)

Mazurek trzeciego Maja (Witaj majowa jutrzeńko)²

(Konstytucja 3 maja – Ustawa Rządowa uchwalona 3 maja 1791 r.)

(Najpopularniejsza wersja tekstu napisana w okresie Powstania Listopadowego 1830-1831)
(Słowa Rajnold Suchodolski (1804-1831), muzyka – domniemanie, że autorem melodii mazurka jest Fryderyk Chopin (1810-1849))

Witaj majowa jutrzeńko,
Świeć naszej polskiej krainie,
Uczcimy ciebie piosenką,
Która w całej Polsce słynie:
/Witaj Maj, piękny Maj,
U Polaków błogi raj!/bis

Nierząd braci naszych cisnął,
Gnuśność w rękę króla spała,
A wtem trzeci Maj zabłysnął,
I nasza Polska powstała.
/Wiwat Maj, piękny Maj,
Wiwat wielki Kottątaj!/bis

Ale chytróści gadzina,
Młot swój na nas gotowała,
Z piekła rodem Katarzyna
Moskalami nas zalała;
/Chociaż kwitł piękny Maj,
Rozszarpano biedny kraj./bis

Na ustroniu jest ruina,
W której pamięć Polak chował;
Tam za czasów Konstancy
Szpieg na naszych łzach czatował.
/Gdy nadszedł Trzeci Maj,
Kajdanami brzęczał kraj./bis

Wtenczas Polak ze łzą w oku,
Smutkiem powlókł blade lice,
Trzeciego Maja co roku,
Wspominał lubą rocznicę.
/I wzdychał; „Boże daj,
By zabłysnął trzeci Maj!”/bis

W piersiach rozpacz uwieziona
W listopadzie wstrząsa serce,
Wstaje Polska z grobu łona,
Pierzchają dumni morderce.
/Błysnął znów Trzeci Maj,
Teraz nasz wesoty kraj!/bis

---

² Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/strona/pliki/files/teksty_i_nuty/108_witaj_majowa_jutrzeńko_t.pdf

Krakowiak Kościuszki³

(Powstanie Kościuszkowskie – (12 marca) 24 marca 1794 do 16 listopada 1794)
(Słowa Marceli Skątkowski (1818-1846), muzyka – ludowa)

Bartoszu, Bartoszu,
Oj nie traćwa nadziei,
Bóg pobłogostawi,
Ojczyznę nam zbawi.

Tam w górę, tam w górę,
Poglądaj do Boga,
Więsza miłość Jego,
Niżli przemoc wroga.

Z maleńkiej isierki
Wielki ogień bywa,
Oj pękna, choć twarde
Przemocy ogniwa!

Oj ostre! Oj ostre,
Ostre kosy nasze,
Wystarczą na krótkie
Moskiewskie pałasze.

Kiliński był szewcem,
Podburzył Warszawę,
Wyprawił Moskałom
Weselisko krwawe.

Nauczył Kościuszko
Pod Racławicami,
Jak siekierą, kosą
Rozprawiać z wrogami.

Bóg nam dał, Bóg nam dał,
Kraj wielki bogaty,
W nim Głowackich wiele
Brać ruskie armaty.

Wszystko wziął podły wróg
I wiarę nam kłóci,
Myśli, że nas duszą
Do siebie nawróci.

Nie chcemy Berlińskiej,
Petersburskiej wiary,
Bóg nam dopomoże,
Pobić króle, cary!

---

³ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Krakowiak_Kosciuszki/tekst

Somosiera⁴

(Pieśń opisująca trwającą osiem minut – szarżę polskich szwoleżerów (30 listopada 1808 r. – w okresie epoki Napoleońskiej) na pozycje hiszpańskie w Wąwozie Somosiery w Hiszpanii). (Słowa Maria Konopnicka (1842-1910), muzyka anonimowa)

A czyż to imię,
Rozlega się sławą,
Kto walczy za Francję
Z Hiszpanami krwawo?

To konnica polska,
Sławne szwoleżery
Zdobywają cudem
Wąwóz Somosierry.

Już francuska jazda
Cofa się w nieładzie,
Pod śmiertelnym ogniem
Wął trupów się kładzie.

A wtem Napoleon
Na Polaków skinął:
Skoczył Koziętulski,
W czwórki jazdę zwinął.

Na wiarusów czele
Jak piorun się rzucił,
Wziął pierwszą baterię,
Ale już nie wrócił.

Skoczył Dzięwanowski,
Jak piorun się rzucił
Wziął drugą baterię —
Ale już nie wrócił.

Skoczył Krzyżanowski,
Jak piorun się rzucił
Wziął trzecią baterię —
Ale już nie wrócił.

Jeszcze się została
Ta bateria czwarta...
Bronią jej Hiszpanie
Walka wre zażarta.

Niegolewski młody
Spiął konia ostrogą —
— Może stracę życie —
Lecz przedam je drogo!

---

⁴ Tekst za: https://pl.wikisource.org/wiki/W%C4%85w%C3%B3z_Samosierry

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Jak wichur się rzucił,
I jak błyskawica
A za nim, jak burza
Ta polska konnica.

Już biorą armaty,
Już tną kanonierzy,
Już wzięli Polacy
Wąwóz Samosierry!

Niegolewski ranny
Z konika się chyli —
Napoleon do piersi
Orła mu przyszpili.

I rzece ściskając
Rannego junaka:
— Niema niepodobnej
Rzeczy — dla Polaka!

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Bywaj dziewczę zdrowe⁵

(Powstanie Listopadowe – 29 listopada 1830 do 21 października 1831)

(Pieśń z okresu Powstania Listopadowego – słowa i muzyka anonimowe – domniemane autorstwo Rajnold Suchodolski (1804-1831))

Bywaj dziewczę zdrowe, Ojczyzna mnie woła,
Idę za kraj walczyć wśród rodaków koła,
I choć przyjdzie ścigać jak najdalej wroga,
Nigdy nie zapomnę, jak mi byłeś droga.

Po cóż ta łza w oku, po cóż serca bicie?
Tobiem winien miłość, a Ojczyźnie życie!
Pamiętaj, żeś Polka, że to za kraj walka,
Niepodległość Polski, to twoja rywalka.

Polka mnie zrodziła, z jej piersi wysałem:
Być Ojczyźnie wiernym, a kochance stałym.
I choć przyjdzie zginąć w ojczystej potrzebie,
Nie rozpaczaj dziewczę, zobaczymy się w niebie.

Czuję to, bom Polka: Ojczyzna w potrzebie,
Nie pamiętaj o mnie, nie oszczędzaj siebie;
Kto nie zna jej cierpień i głos jej przytłumi,
Niegodzien miłości i kochać nie umie.

Ty godnie odpowiesz, o to się nie troszczę,
Że jesteś mężczyzną tego ci zazdroszczę,
Ty znasz moje serce, ty znasz moją duszę,
Żem niezdolna walczyć, tyleż cierpieć muszę.

Nie mów o rozpacz, bo to słabość duszy,
Bo mię tylko jarzmo mego kraju wzruszy,
Gdzie bądź się spotkamy, spotkamy się przecie
Zawsze Polakami, chociaż w innym świecie.

---

⁵ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Bywaj_dziewcze_zdrowa/tekst

Warszawianka⁶

(Pieśń z okresu Powstania Listopadowego 1830-1831, pierwsze wykonanie w Polsce – 5 kwietnia 1831 r. w Teatrze Narodowym w Warszawie)

(Francuskie słowa oryginału napisał Casimir Francois Delavigne (1793–1843); przekład na język polski Karol Sienkiewicz (1793-1860); muzyka Karol Kurpiński (1785–1857))

Oto dziś dzień krwi i chwaty,
Oby dniem wolności był
w gwiazdę Polski Orzeł Biały,
Patrząc lot swój w niebo wzbił,
Słońcem lipca podniecany
woła na nas z górnych stron,
Powstań Polsko skrusz kajdany,
Dziś twój triumf albo zgon.

Hej, kto Polak, na bagnety,
Żyj swobodo, Polsko żyj!
Takim hasłem cnej podniety,
Trąbo nasza, wrogom grzmij./bis

Na koń! Woła kozak mściwy,
Karcić bunt polskich rot,
Bez Bałkanów są ich niwy,
Wszystko zmiecie w jeden lot!
Stój! Za Bałkan pierś ta stanie,
Car wasz marzy płonny łup,
Z wrogów naszych nie zostanie
Na tej ziemi, chyba trup!
Hej, kto Polak...

Droga Polsko! Dzieci twoje
Dziś szczęśliwszych doszły chwil
Od tych sławnych, gdy ich boje
Wieńczył Kremlin, Tybr i Nil.
Łał dwadzieścia nasze męże
Los po obcych ziemiach siał,
Dziś, o Matko, kto poleże,
Na twem łonie będzie spał.
Hej, kto Polak...

Wstań Kościuszko! Ugodź w serca,
Co litością mamić śmia,
Znał tę litość ów morderca,
Który Pragę zalał krwią?
Niechaj krew ta krwią dziś płaci,
Niech nią zrosi grunt, zły gość!
Laur męczeński naszych braci,
Bujniej po nej będzie rość.
Hej, kto Polak...

---

⁶ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Warszawianka_\(Oto_dzis_dzien_kwi_i_chwaly_\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Warszawianka_(Oto_dzis_dzien_kwi_i_chwaly_)/tekst)

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Tocz Polaku bój zacięty,
Ulec musi dumny car,
Pokaż jemu pierścień święty,
Nieugiętych Polek dar.
Niech to godło ślubów drogich
Wrogom naszym wróży grób.
Niech krwią złane w bojach srogich
Nasz z wolnością świadczy ślub.
Hej, kto Polak...

O, Francuzi! Czyż bez ceny
Rany nasze dla was są?
Spod Marengo Wagram, Jeny,
Drezna, Lipska, Waterloo:
Świat was zdradzał, my dotrwali,
Śmierć czy triumf, my gdzie wy!
Bracia! My wam krew dawali,
Dziś wy dla nas nic – prócz łzy?
Hej, kto Polak...

Wy przynajmniej, coście legli
W obcych krajach za kraj swój,
Bracia nasi z grobów zbiegli,
Błogostawcie bratni bój.
Lub zwyciężym – lub gotowi
Z trupów naszych tamę wznieść,
By krok spóźnić olbrzymowi,
Co chce światu pęta nieść.
Hej, kto Polak...

Grzmijcie bębny, ryczcie działa,
Dalej! Dzieci w gęsty szyk!
Wiedzie hufce wolność, chwała,
Triumf błyska w ostrzu pik!
Leć nasz orle w górnym pędzie,
Stawie, Polsce światłu służ!
Kto przeżyje wolnym będzie,
Kto umiera wolny już!
Hej, kto Polak...

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Z dawna Polski⁷

(Pieśń powstała na kanwie wiersza napisanego w 1860 r. przez Kornela Ujejskiego (1823-1897) *Grzeszni, senni, zapomniani*. Tekst pieśni wielokrotnie modyfikowano. Autor muzyki pozostaje nieznany.)

Z dawna Polski Tyś Królową Maryjo!
Ty za nami przemów słowo, Maryjo!
Ociemniałym podaj rękę,
Niewytrwałym skracaj mękę,
Twe Królestwo weź w porękę, Maryjo!

Gdyś pod krzyżem Syna stała, Maryjo!
Tyleś Matko wycierpiąta, Maryjo!
Przez Twego Syna konanie,
Uproś sercom zmartwychwstanie,
W ojców wierze daj wytrwanie, Maryjo!

Z dawna Polski Tyś Królową, Maryjo!
Ty za nami przemów słowo, Maryjo!
Miej w opiece naród cały,
Który żyje dla Twej chwały,
Niech rozwija się wspaniały, Maryjo!

---

⁷ Tekst za: https://pl.wikipedia.org/wiki/Z_dawna_Polski_Ty%C5%9B_Kr%C3%B3low%C4%85

Marsz strzelców⁸

(Powstanie Styczniowe – 22 stycznia 1863 do grudnia 1864)
(Pieśń z okresu Powstania Styczniowego – słowa i muzyka Władysław Ludwik Anczyc (1823-1883))

Hej, strzelcy wraz, nad nami orzeł biały,
a przeciw nam śmiertelny stoi wróg.
Wnęć z naszych strzelb piorunem zagrzmia strzały.
Niech lotem kul kieruje zbawca Bóg!

Więc gotuj broń i kule bij głęboko
O ojców grób bagnatów poostrz stal.
Na odgłos trąb, twój sztucer bierz na oko!
Hej! Baczość! Cel! i w łeb lub serce pal!

Hej, trąb, hej trąb
Strzelecka trąbko w dal!
A kłuj! a rąb!
I w łeb lub serce pal!

Wzrósł liściem bór, więc górą wiara strzelcy.
Masz w ręku broń, a w piersi święty żar.
Hej, Moskwa tu, a nuże tu wisielce!
Od naszych kul nie schroni kniaź ni car.

Raz przecież już zagrały trąbek dźwięki
Lśni polska broń, jak stalnych kłósów fal.
Dziś spłacimy wam łzy matek i wdów jęki.
Hej! Baczość...

Chcesz zdurzyć nas, oszukać świat chcesz czule,
Pluję ci w twarz za morze twoich łask,
Amnestyą twą obwiniam nasze kule,
Odpowiedź da huk strzelby, kruków trzask.

Do Azyi precz potomku Dżyngis-hana,
Tam żywił twój, tam ziemia carskich gal.
Nie dla cię, nie, krwią polską ziemia złana,
Hej! Baczość...

Do Azyi precz tyranie, tam siej mordy,
Tam gniazdo twe, tam panuj, tam twój śmieć,
Tu Polska jest, tu zginiesz i twe hordy,
Lub naród w pień wymorduj, wysiecz, zgnieć.

O Boże nasz! o Matko z Jasnej góry!
Błogostaw nam, niech korne łzy i żal
Przebłaga cię, niewoli zedrze chmury,
Hej! Baczość...

---

⁸ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Marsz_strzelcow_\(sl_i_muz_Wladyslaw_Ludwik_Anczyc\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Marsz_strzelcow_(sl_i_muz_Wladyslaw_Ludwik_Anczyc)/tekst)

Jeszcze jeden mazur dzisiaj⁹

(Pieśń z okresu Powstania Styczniowego)

(Tekst Ludwik Ksawery Łubieński (1839-1893), muzyka Fabian Tymulski (bądź Tymolski)(1828-1895))

„Jeszcze jeden mazur dzisiaj,
Choć poranek świta,
Czy pozwoli panna Kryśia?”,
Młody ułan pyta.
I niedługo błaga, prosi,
Bo to w polskiej ziemi,
/W pierwsza parę ja unosi,
A sto par za niemi./bis

On jej czule szepcze w uszko,
Ostrogami dzwoni,
W pannie tłucze się serduszko
I liczko się ptoni.
Cyt, serduszko, nie płoń liczka,
Bo ułan niestały,
/O pół mili wre potyczka,
Słychać pierwsze strzały./bis

Słychać strzały, głos pobudki,
Dalej na koń, hura!
Lube dziewczę, porzuć smutki,
Zatańczym mazura!
Jeszcze jeden krąg dokola,
Jeszcze uścisk bratni,
/Trąbka budzi, na koń woła,
Mazur to ostatni./bis

---

⁹ Tekst za: http://archiwum.bibliotekapiosenki.pl/binaries/teksty_i_nuty/029_jeszcze_jeden_mazur_dzisiaj_t.pdf

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Przez pustkę za groźnym Bajkałem

(Rosyjska pieśń na motywach melodii ludowych – więźniowie-katorżnicy zsyłani na Syberię śpiewali ją już w latach osiemdziesiątych XIX wieku. Jako autora słów rosyjskich uznaje się I. K. Kondratiewa.¹⁰)

(Tekst poniższy jest luźnym tłumaczeniem-interpretacją tekstu rosyjskiego dokonany przez Jonasza Koftę. Tą wersję tekstową zaśpiewał w Opolu (w 1988 roku) Bernard Ładysz.)

Przez pustkę za groźnym Bajkałem,
Szedł człowiek ostatkiem swych sił.
W katordze rozkruszał on skałę
Zapomniał kim jest i kim był.

Ucieka a za nim gna pościg,
Z dniem każdym przybliża się doń.
Na drodze ku światłom wolności
Bajkału rozpacza się toń.

Przeklęte okrutne jezioro,
Przeklinam głębiny twych wód.
W kajdany zakują, zabiorą
Bym cierpieć niedolę i gład.

Czółtenko zobaczył na brzegu,
Przed laty porzucił je ktoś.
Nadzieja powraca dla zbiega
Bajkałe zwyciężę twe zło.

Miej losie choć trochę litości,
Do kruchej łódeczki już wsiadł.
I płynie ku swojej wolności,
Szczęść Boże niech sprzyja mu wiatr.

---

¹⁰ Opis na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Na_dzikich_stepach_za_Bajka%C5%82em

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Rota¹¹

(Słowa pieśni-wiersza napisała Maria Konopnicka w 1908 r., w czasie pobytu w Cieszynie)
(Słowa Maria Konopnicka (1842-1910), muzyka Feliks Nowowiejski (1877-1946))

Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!
Nie damy pogrześć mowy!
My, polski naród, polski lud,
Królewski szczep piastowy.
Nie damy, by nas zgnębił wróg!
Tak nam dopomóż Bóg!/bis

Do krwi ostatniej kropli z żył
Bronić będziemy ducha,
Aż się rozpadnie w proch i pył
Krzyżacka zawierucha
Twierdza nam będzie każdy próg.
Tak nam dopomóż Bóg!/bis

Nie będzie Niemiec pluć nam w twarz,
Ni dzieci nam germaniń.
Wstanie potężny hufiec nasz,
Duch będzie nam hetmaniń
W ten dzień, gdy zagrzmie złoty róg!
Tak nam dopomóż Bóg!/bis

---

¹¹ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Rota_\(Nie_rzucim_ziemi_skad_nasz_rod_\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Rota_(Nie_rzucim_ziemi_skad_nasz_rod_)/tekst)

Jak długo w sercach naszych

(Popularna pieśń z początku XX wieku)

(Słowa Konstanty Krumłowski (1872-1938), muzyka – brak informacji)

Jak długo w sercach naszych
Choć kropla polskiej krwi,
Jak długo w sercach naszych
Ojczysta miłość tkwi,

Stać będzie kraj nasz cały,
Stać będzie Piastów gród,
Zwycięży Orzeł Biały,
Zwycięży polski ród!

Jak długo na Wawelu
Brzmi Zygmunowski dzwon,
Jak długo z gór karpackich
Rozbrzmiewa polski ton,

Stać będzie kraj nasz cały...

Jak długo Wiśła wody
na Bałtyk będzie stać,
Jak długo polskie grody
nad Wisłą będą stać,

Stać będzie kraj nasz cały...

Jak to na wojence ładnie¹²

Według wskazań źródłowych pieśń jest pochodną starych pieśni żołnierskich – sięgających genezą aż po wiek XVIII.

(Słowa Władysław Tarnowski (1836-1878), muzyka na kanwie melodii ludowej pieśni węgierskiej.)

A kto chce rozkoszy użyć,
A kto chce rozkoszy użyć,
Niech na wojnę idzie służyć,
Niech na wojnę idzie służyć.

Jak to na wojence ładnie./bis
Kiedy ułan z konia spadnie./bis
Koledzy go nie żałują./bis
Jeszcze końmi potrafią./bis

Rotmistrz z listy go wymaże./bis
Wachmistrz trumnę zrobić każe./bis
A za jego młode lata./bis
Zagra trąbka trata ta ta./bis

Tylko grudy zaburczały./bis
Chorągiewki zafurczały./bis
Śpij kolego – twarde łożo./bis
Obaczmy się jutro może./bis

Śpij kolego, a w tym grobie/bis
Niech się Polska przyśni tobie./bis

---

¹² Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Jak_to_na_wojence/tekst Tamże informacje: Piosenka niniejsza jest zlepkiem ułańskiej i starodawnej piosenki żołnierskiej. Jej geneza sięga polskich powstań, co wpłynęło na jej popularność oraz rozprzestrzenienie.

Pieśń ta śpiewana była również jako *Marsz żołnierzy Langiewicza*, a także w oddziale gen. D. Czachowskiego. Słowa zostały wyjęte z licznych przeróbek starej żołnierskiej pieśni pt. *Żołnierz ochoczy*, powstałej około 1800 r. Dzięki swej dziarskiej melodii, pieśń rozbrzmiewała w szeregach Legionów z tekstem mniej lub więcej zmienionym.

Tekst piątej wersji utworu został nadesłany przez Jana Balickiego i Marię Włodarczyk w ramach konkursu zorganizowanego staraniem Zarządu Głównego Związku Młodzieży Wiejskiej oraz redakcji tygodnika „Nowa Wieś”. Jest to wariant pieśni powstańczej oddziałów Langiewicza z 1863 r. (por. z *Marsz powstańców Langiewicza*), rozpowszechnionej wśród legionistów w latach 1914–1918. Ukazał się drukiem w publikacji Franciszka Barańskiego pt. *Jak to na wojence ładnie*. Według W. Borowego geneza utworu sięga co najmniej XVIII w., o czym napisał w artykule pt. *Pieśń o rozkoszach żołnierskich* („Pamiętnik Literacki” 1950, z. 3-4, s. 833-840).

Pieśń jest kolejną wersją pieśni Wł. Tarnowskiego *A kto chce rozkoszy użyć*. Melodia oparta na ludowej pieśni węgierskiej. W tej formie pieśń była bardzo popularna w czasie I wojny światowej we wszystkich polskich oddziałach (por. 15, 17 wariant tekstu).

Piechota¹³

(Pieśń z okresu I Wojny Światowej 1914-1918)
(Słowa i muzyka Leon Łuski (1877-1946))

Nie noszą lampasów, lecz szary ich strój,
Nie noszą ni srebra, ni złota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój,
Piechota, ta szara piechota.
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój,
Piechota, ta szara piechota.
Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój,
A przed nimi drzewce salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój!

Idą, a w słońcu kotysze się stal,
Dziewczęta zerkają zza płota,
A oczy ich dumnie utkwione są w dal,
Piechota, ta szara piechota.
A oczy ich dumnie utkwione są w dal,
Piechota, ta szara piechota.
Maszerują strzelcy, maszerują...

Nie grają im surmy, nie huczy im róg,
A śmierć im pod stopy się miota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój:
Piechota, ta szara piechota.
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój:
Piechota, ta szara piechota.
Maszerują strzelcy, maszerują...

---

¹³ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Piechota_\(Nie_nosza_lampasow_lecz_szary_ich_stroj\)](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Piechota_(Nie_nosza_lampasow_lecz_szary_ich_stroj))

Białe róże¹⁴

(Pieśń z okresu I Wojny Światowej 1914-1918)

(Słowa Jan Lankau (1890-1972) i Kazimierz Wroczyński (1883-1957); muzyka Mieczysław Ślobódzki (1884-1965))

Rozkwitają pęki białych róż,
Wróć, Jasieńku, z tej wojenki już!
Wróć, ucałuj, jak za dawnych lat,
Dam ci za to róży najpiękniejszy kwiat!

Kładłam ci ja idącemu w bój
Białą różę na karabin twój,
Nimeś odszedł, mój Jasieńku stąd,
Nimeś próg przestąpił, kwiat na ziemi zwiądł.

Ponad stępem nieprzejrzana mgła,
Wiatr w burzanach cichuteńko łka.
Przyszła zima, opadł róży kwiat,
Poszedł w świat Jasieńko, zginął za nim ślad.

Już przekwitły pęki białych róż,
Przeszło lato, jesień, zima już,
Cóż ci teraz dam, Jasieńku, hej!
Gdy z wojenki wrócisz do dziewczyny swej?

Hej, dziewczyno, ułan w boju padł,
Choć mu dałaś białej róży kwiat,
Czy nieszczerzy był twej dłoni dar,
Czy też może wygaś twego serca żar?

W pustem polu zimny wicher dmie,
Już nie wróci twój Jasieńko, nie;
Śmierć okrutna zbiera krwawy łup,
Zakopali Jasia twego w ciemny grób

Jasieńkowi nic nie trzeba już,
Bo mu kwitną pęki białych róż;
Tam pod jarem, gdzie w wojence padł,
Wyrósł na mogile białej róży kwiat.

Nie rozpaczaj, lube dziewczę, nie,
W polskiej ziemi nie będzie mu źle,
Policzony będzie trud i znój,
Za Ojczyznę poległ ukochany twój

---

¹⁴ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Biale_roze/tekst

Przyszedł nam rozkaz ruszać do boju¹⁵

(Pieśń z okresu I Wojny Światowej 1914-1918)
(Słowa i muzyka anonimowe)

Przyszedł nam rozkaz ruszać do boju,
Przyszedł nam rozkaz ruszać do boju,
Było już późno z wieczora,
Słońce już zaszło, myśmy stanęli,
Ponad dolinę jeziora./bis

Z lewego skrzydła konnica pędzi
I na piechotę naciera,
Piechota strzela wciąż bez ustanku,
Żołnierz za żołnierzem pada./bis

Patrzę ja patrzę jak mój kolega
Upadł na ziemię nieżywy,
Jeszcze ostatnie wyrzekł te słowa,
Napisz do mojej rodziny./bis

Napisz do ojca, napisz do matki,
Napisz do lubej dziewczyny,
Że ostra kula pierś mą przeszzyła,
O w pół do siódmej godziny./bis

Ja za kolegę list napisałem,
Sam padłem za pół godziny,
Za mnie już listu nikt nie napisał
Do mej kochanej rodziny./bis

Zapłacze ojciec, zapłacze matka,
Zapłacze cała rodzina
Ale najwięcej to też wyleje
Najukochańsza dziewczyna./bis

---

¹⁵ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Przyszedl_nam_rozkaz_ruszac_do_boju/tekst

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Ej dziewczyno, ej niebogo¹⁶

(Pieśń z okresu I Wojny Światowej 1914-1918)

(Słowa Kornel Makuszyński (1884-1953), muzyka Jan Maklakiewicz (1899-1954), Stanisław Niewiadomski (1859-1936))

Ej, dziewczyno, ej, niebogo,
jakiś wojsko pędzi drogą,
skryj się za ściany, skryj się za ściany,
skryj się, skryj! Skryj się, skryj!
Ja myślałam, że to maki,
że ogniste lecą ptaki,
a to ułany, ułany, ułany./bis

Strzeż się tego, co na przedzie,
co na karym koniu jedzie,
oficyjera, oficyjera,
strzeż się, strzeż, strzeż się, strzeż.
Jeśli wydam mu się miła,
to nie będę się broniła,
niech mnie zabiera, zabiera, zabiera!/bis

Serce weźmie i pobiegnie,
potem w krwawym polu legnie,
zostaniesz wdową, zostaniesz wdową,
strzeż się, strzeż!
Łez ja po nim nie uronię,
jego serce mym zastonię,
Bóg go zachowa, zachowa, zachowa./bis

---

¹⁶ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ej_dziewczyno_ej_niebogo_\(sl_Kornel_Makuszyński\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ej_dziewczyno_ej_niebogo_(sl_Kornel_Makuszyński)/tekst)

Płonie ognisko¹⁷

(Obrzędowa pieśń harcerska – napisana w latach 1918-1919)
(Słowa i muzyka Jerzy Bronisław Braun (1901-1975))

Płonie ognisko i szumią knieje,
drużynowy jest wśród nas,
opowiada starodawne dzieje,
bohaterski wskrzesza czas.
/O rycerstwie spod kresowych stanic,
o obrońcach naszych polskich granic,
a ponad nami wiatr szumny wieje
i dębowy huczy las./bis

Już do odwrotu głos trąbki wzywa,
alarmując ze wszech stron.
Staje wiara w ordynku szczęśliwa,
serca biją w zgodny ton.
/Każda twarz się uniesieniem płoni,
każdy laskę krzepko dzierży w dłoni.
A z młodzieńczej się piersi wrywa
pieśń potężna, pieśń jak dzwon./bis

---

¹⁷ Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Plonie_ognisko_\(sl_Jerzy_Braun\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Plonie_ognisko_(sl_Jerzy_Braun)/tekst)

Już zachodzi czerwone słońeczko¹⁸

Już zachodzi czerwone słońeczko
Za zielonym gajem,
Ubodzy powstańcy, śląscy szeregowcy
Idą na bój krwawy.

Wpisali się do jednej brygady,
Powiodło ich serce,
Aby obsadzili cały Górny Ślązek
I jego granice.

Na granicy tam Górnego Śląska
Jest przepaść głęboka,
Każdego powstańca, każdego Ślązaka
Wielka bitwa czeka.

Jak nam zacznie wojskowa kapela
Z Opolą pięknie grać,
To wszyscy powstańcy będą w prostym rzędzie
Na baczność z bronią stać.

Tę piosenkę składali powstańcy,
Śląscy szeregowcy,
W dziewiętnastym roczku, w tym wielkim powstaniu,
Przy jasnym miesiączku.

Sto lat później trzecie pokolenie,
Na warcie będzie stać,
Gdy słońeczko zajdzie i rozbłyszną gwiazdy,
Wspomnimy Śląską Brać.¹⁹

¹⁸ Za: http://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Juz_zachodzi_czerwone_sloneczko/tekst Tamże opis: Tekst utworu został po raz pierwszy opublikowany w tomie „Z górnośląskiej ziemi” wydanym w Katowicach w 1960 r. Pieśń ta była śpiewana w okresie powstań śląskich. Autor słów – Adam Kowalski (autorstwo niepewne), autor muzyki – anonim. Pieśń powstała w 1919 r.

¹⁹ Ostatnia zwrotka dopisana w roku 2020, haesgie.

Hubalowa legenda ²⁰

(Major Henryk Dobrzański „Hubal” (1897-1940) – o nim opowiada pieśń Hubalowa Legenda)
(Słowa Kazimierz Szymański, muzyka Cezary Jawoszek – obaj z Radomia)

Majorze Hubalu, są jeszcze
Nieznane w tym kraju mogiły
Gdzie grób Twój nie wiedzą też wieszczce
Wróg chciał Cię uczynić niebyłym
Majorze Hubalu! my młodzi
I starzy jak tutaj stoimy
Będziemy tu zawsze przychodzić
Przysięgę legendzie złożymy

Hubalowa legendo, ptakiem poleć w kraj
Sławę wróc poległym, żywym pamięć daj!
Powróć, koni rżeniem, ku czasom odległym
Nie bądź już milczeniem, Hubalowa legendo!
Powróć, koni rżeniem, ku czasom odległym
Nie bądź już milczeniem, Hubalowa legendo!

Majorze Hubalu, czy słyszysz
Jak echo bitewne gra larum?
Krąg wiernych Ci Twych towarzyszy
Znów stanął na apel, Hubalu
Majorze Hubalu czy widzisz
W ich twarzach żyjącą legendę?
Tak szkoda, że tego nie widzisz-
Znów poszli pod Twoją komendę

Hubalowa legendo...

Majorze Hubalu, dlaczego
Nie stajesz, gdy wzywa Cię werbel?
Czemu nie każesz grać "wsiadanego"
A przecież nie braknie Ci szabel?
Majorze Hubalu, bądź pewny
Są szable bo my tu jesteśmy!
Na apel staniemy bitewny
I przetrwa legenda twa w pieśni

Hubalowa legendo...

---

²⁰ Tekst napisał Kazimierz Szymański w pierwszą wigilię Stanu Wojennego – 24 grudnia 1981 r. Pierwsze publiczne wykonanie tej pieśni odbyło się w 1983 roku, podczas VIII Ogólnopolskiego Studenckiego Przeglądu Piosenki Turystycznej „YAPA” w Łodzi. Jury przeglądu nagrodziło ją wyróżnieniem. Informacja na podstawie: <http://brody.info.pl/historia/3752-hubalowa-legenda-ballada-o-majorze-henryku-dobrzanskim-gmina-brody-powiat-starachowicki.html>

Dziś do ciebie przyjść nie mogę²¹

(Pieśń z okresu II Wojny Światowej 1939-1945)

(Słowa i muzykę przypisuje się Stanisławowi Magierskiemu (1904-1957). Pieśń powstała 1942 r.)

Dziś do ciebie przyjść nie mogę,
Zaraz idę w nocy mrok.
Nie wyglądaj za mną oknem,
W mgłę utonie próżno wzrok.
Po cóż ci, kochanie, wiedzieć,
Że do lasu idę spać,
Dłużej tu nie mogę siedzieć,
Na mnie czeka leśna brać.

Księżyc zaszedł, hen, za lasem,
We wsi gdzieś czekają psy,
A nie pomyśl sobie czasem,
Że do innej tęskno mi.
Kiedy wrócę, dziś do ciebie,
Może w dzień, a może w noc,
Dobrze będzie nam jak w niebie,
Pocałunków dasz mi moc.

Gdy nie wrócę, niechaj z wiosną
Rolę moją sieje brat,
Kości moje mchem porosną
I użyźnią ziemi szmat.
W pole wyjdź pewnego ranka,
Na snop żyta dłońie złóż
I ucałuj, jak kochanka.
Ja żyć będę w kłosach zbóż.

---

²¹ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Dzis_do_ciebie_przyjsc_nie_moge/tekst

Deszcz, jesienny deszcz,²²

(Pieśń z okresu II Wojny Światowej 1939-1945)

(Słowa i muzykę w 1943 roku napisał Marian Matuszkiewicz. Data urodzenia nieznaną, zginął w 1944 r.)

Deszcz, jesienny deszcz,
Smutne pieśni gra,
Mokną na nim karabiny,
Hełmy kryje rdza.
Nieś po błocie w dal,
W zapłakany świat,
Przemoczone pod plecakiem
Osiemnaście lat.

Gdzieś daleko stąd,
Noc zapada znów,
Ciemna główka twej dziewczyny
Chyli się do snu.
Może właśnie dziś
Patrzy w mroczną mgłę
I modlitwą prosi Boga,
By zachował cię.

Deszcz, jesienny deszcz,
Bębni w hełmu stal,
Idziesz, młody żołnierzyku
Gdzieś w nieznaną dal.
Może jednak Bóg
Da, że wrócisz znów,
Będziesz tulił ciemną główkę!
Miłej twej do snu

---

²² Tekst za: [https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Deszcz_jesienny_deszcz_\(sl_Marian_Matuszkiewicz\)/tekst](https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Deszcz_jesienny_deszcz_(sl_Marian_Matuszkiewicz)/tekst)

Pałacik Michła ²³

(Powstanie Warszawskie 1 sierpnia 1944 do 2 października 1944 r.)

(Pieśń napisana w początkowym okresie (pierwsza połowa sierpnia) Powstania Warszawskiego – słowa Józef Szczepański „Ziutek”²⁴ (1922 – 1944), muzyka J. Stiasny ²⁵)

Pałacik Michła, Żytnia, Wola,
bronią jej chłopcy od „Parasola”,
choć na „tygrysy” mają wisy —
to warszawiaki, fajne chłopaki — są!

Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch,
pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch,
pręż swój młody duch, jak stal!

Każdy chłopaczek chce być ranny...
sanitariuszki — morowe panny,
i gdy cię kula trafi jaka,
poprosisz pannę — da ci buziaka — hej!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch...

Z tyłu za linią dekowniki,
intendentura, różne umrzyki,
gotują zupę, czarną kawę —
i tym sposobem walczą za sprawę — hej!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch...

Za to dowództwo jest morowe,
bo w pierwszej linii nadstawia głowę,
a najmorowszy z przełożonych,
to jest nasz „Miecio” w kółko golony — hej!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch...

Wiara się bije, wiara śpiewa,
szkopy się złością, krew ich zalewa,
różnych sposobów się imają,
co chwila „szafę” nam posuwają — hej!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch...

Lecz na nic „szafa” i granaty,
za każdym razem dostają baty
i co dzień się przybliża chwila,
że zwyciężymy! I do cywila — hej!
Czuwaj wiaro i wytyżaj słuch...

---

²³ Tekst – za http://bibliotekapiosenki.pl/Palacyk_Michla .

²⁴ Na początku września w trakcie walk na terenie Sądów Apelacyjnych został śmiertelnie ranny w brzuch. Zmarł 10 września 1944 r., w szpitalu powstańczym przy ul. Mokotowskiej 75 w Śródmieściu.

²⁵ Muzyka z popularnej, przedwojennej piosenki „Nie damy popradowej fali” – autor muzyki J. Stiasny (Stiasny) – tak wynika z opisu zapisu nutowego. Choć w bezpośrednim opisie – informacji dodatkowych do tej pieśni napisano, że muzykę skomponował – na motywach piosenki „Nie damy popradowej fali” – nieznanego kompozytora, Józef Szczepański „Ziutek”.

Ballada o Janku Wiśniewskim²⁶

(Pieśń opisująca brutalną pacyfikację przez władzę ludową, robotniczych protestów w Trójmieście, w grudniu 1970 r.)

(Słowa w 1970 roku napisał Krzysztof Dowgiałło – urodzony w 1938 r.; muzyka Andrzej Korzyński – urodzony w 1940 r.)

Chłopcy z Grabówka, chłopcy z Chyloni
Dzisiaj milicja użyła broni,
Dzielnieśmy stali, celnie rzucali,
Janek Wiśniewski padł!

Na drzwiach ponieśli go Świętojańską
Naprzeciw glinom, naprzeciw tankom.
Chłopcy stoczniowcy, pomścijcie druha,
Janek Wiśniewski padł!

Huczą petardy, ścielą się gazy,
Na robotników sypią się razy.
Padają starcy, dzieci, kobiety,
Janek Wiśniewski padł!

Jeden zraniony, drugi zabity,
Krwie się zachciało słupskim bandytom,
To partia strzela do robotników,
Janek Wiśniewski padł!

Krwawy Kociotek to kat Trójmiasta,
Przez niego giną dzieci, niewiasty,
Poczekaj draniu, my cię dostaniem!
Janek Wiśniewski padł!

Stoczniowcy Gdyni, stoczniowcy Gdańska
Idźcie do domu, skończona walka.
Świat się dowiedział, nic nie powiedział,
Janek Wiśniewski padł!

Nie płaczcie matki, to nie na darmo
Nad stoczną sztandar z czarną kokardą;
Za chleb i wolność, za nową Polskę
Janek Wiśniewski padł!

---

²⁶ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ballada_o_Janku_Wisniewskim/tekst

Pieśni i Piosenki
104 rocznica odzyskania niepodległości 1918-2022
Śpiewnik – IX Majówka TTH – 2 maja 2022

Ojczyzno ma²⁷

(Tekst pieśni i muzykę napisał w pierwszych dniach Stanu Wojennego, w grudniu 1981 r. ks. Karol Dąbrowski).

Poprzez kraj przeszedł okrzyk grobowy,
Kiedy kat podniósł znów krwawą dłoń.
Pozostały sieroty i wdowy,
Ojców, mężów nastąpił zgon.

ref. Ojczyzno ma, tyle razy we krwi skąpana,
Ach, jak wielka dziś Twoja rana,
Jakże długo cierpienie Twe trwa.

Tyle razy pragnęłaś wolności,
Tyle razy tłumił ją kat,
Ale zawsze czynił to obcy
A dziś brata zabija brat
Ref. Ojczyzno ma...

Biały Orzeł znów skrępowany,
Krwawy łańcuch zwisa u szpon,
Lecz już wkrótce zostanie zerwany
Bo wolności uderzył dzwon
Ref. Ojczyzno ma...

O, Królowo Polskiej Korony,
Wolność, pokój i miłość racz dać,
By ten naród boleśnie dręczony,
Odtąd wiernie przy Tobie trwał!
O Matko ma,
Tyś Królową polskiego narodu
Tyś Wolnością w czasie niewoli
I nadzieją, gdy w sercach jej brak
Ref. Ojczyzno ma...

---

²⁷ Tekst za: <http://dziennikparafialny.pl/2013/w-rocznicy-stanu-wojennego-historia-piesni-ktora-dawala-nadzieje/>

Uplywa szybko życie^{28 29}

(Piosenka powstała w roku 1877, na zakończenie roku szkolnego w gimnazjum w Starym Sączu i w następnych dziesięcioleciach zdobyła ogólnokrajową popularność.)
(Słowa i muzyka Franciszek Leśniak (1846-1914))

Uplywa spiesznie życie,
jak potok płynie czas,
/za rok, za dzień, za chwilę
razem nie będzie nas./bis

I młode lata nasze
upłyną prędko w dal,
/a w sercu pozostanie
tęsknota, smutek, żal./bis

O, jeszcze młodość nasza,
jakże szczęśliwi my,
/o, niech przynajmniej teraz
nie płyną gorzkie łzy./bis

Już nadszedł koniec szkoły,
nam u rozstajnych dróg,
/idącym w świat z otuchą
niech błogostawi Bóg!/bis

---

²⁸ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Uplywa_szybko_zycie/tekst

²⁹ Ta popularna piosenka towarzyska znana była już na początku XX w., później śpiewano ją w Legionach i w harcerstwie. Większość śpiewników pomija milczeniem autora tej pieśni. Był nim Franciszek Leśniak. Opublikował on w roku 1910 największy zbiór pieśni polskich, obyczajowych i okolicznościowych w opracowaniu muzycznym Stefana Surzyńskiego. Niewykluczone, że S. Surzyński jest kompozytorem tej pieśni. Opis zacytowano za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Uplywa_szybko_zycie

Ogniska już dogasa blask³⁰

(Pieśń przywędrowała do Polski ze Szkocji – w polskim harcerstwie śpiewana jako pieśń obrzędowa – zawsze na zakończenie spotkania przy ognisku.)

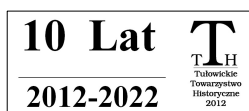
(Słowa Robert Burns (Szkot) (1759-1796)), na język polski przetłumaczył Jerzy Litwiniuk (1923-2012); muzyka – ludowa szkocka)

Ogniska już dogasa blask,
Braterski splećmy krąg.
W wieczornej ciszy, w świetle gwiazd
Ostatni uścisk rąk.

Kto raz przyjaźni poznał moc,
Nie będzie trwonić słów.
Przy innym ogniu, w inną noc
Do zobaczenia znów.

Nie zgaśnie tej przyjaźni żar,
Co połączyła nas.
Nie pozwolimy, by ją stał
Nieubłagany czas.

Kto raz przyjaźni...

Tekst na stronie pierwszej: Adam Mickiewicz, Konrad Wallenrod, Pieśń Wajdeloty. Zacytowano za: A. Mickiewicz, Powieści poetyckie. Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Wydawnictwo Czytelnik, Warszawa 1983, str. 101.

© TTH 2018-2022 Opracowanie – Henryk Gałkowski.

³⁰ Tekst za: https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Ogniska_juz_dogasa_blask/tekst